C/2026/5254

8.10.2026

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhdeksännestä, kymmenennestä ja yhdennestätoista EKR:stä – riippumattoman tarkastajan kertomus

(C/2026/5254)

Lausunto

I. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

a) yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n tilinpäätöksen, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman, tilinpäätöksen liitetiedot ja selvityksen rahoituksen toteutumisesta 31. joulukuuta 2025 päättyneeltä varainhoitovuodelta ja joka hyväksyttiin 22. kesäkuuta 2026

b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden (sääntöjenmukaisuuden) niiden toimien osalta, joita koskeva varainhoito on komission vastuulla ([1]).

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

II. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n tilinpäätös 31. joulukuuta 2025 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot EKR:jen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2025 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta EKR:n varainhoitoasetuksen ja kansainvälisesti hyväksyttyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien mukaisesti.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus (sääntöjenmukaisuus)

Tulot

Lausunto tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta)

III. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. joulukuuta 2025 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Menot

Kielteinen lausunto menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta)

IV. Tilintarkastustuomioistuin katsoo sen seikan merkittävyyden vuoksi, jota kuvataan kohdassa ”Perustelut kielteiselle lausunnolle menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, että 31. joulukuuta 2025 päättyneen varainhoitovuoden tileissä hyväksyttyjen menojen virhetaso on olennainen.

Perustelut lausunnolle

V. Tilintarkastustuomioistuin on toimittanut tarkastuksensa kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) ja eettisten ohjeiden sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (International Organisation of Supreme Audit Institutions, INTOSAI) kansainvälisten standardien (ISSAI) mukaisesti. Mainittuihin standardeihin ja ohjeisiin perustuvia tilintarkastustuomioistuimen velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kertomuksen kohdassa ”Tarkastajan velvollisuudet”. Tilintarkastustuomioistuin on myös noudattanut riippumattomuusvaatimuksia ja täyttänyt eettiset velvoitteensa eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevän kansainvälisen lautakunnan (International Ethics Standards Board for Accountants) vahvistamien eettisten sääntöjen (Code of Ethics for Professional Accountants) mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo hankkineensa lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

([1]) Yhdenteentoista EKR:oon sovellettavan varainhoitoasetuksen 43, 48–50 ja 58 artiklan mukaisesti tarkastuslausuma ei koske EIP:n hallinnoimia EKR:n varoja.

Perustelut kielteiselle lausunnolle menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

VI. Tilintarkastustuomioistuimen ilmoittama arvioitu kokonaisvirhetaso, joka koskee yhdeksännen, kymmenennen ja yhdennentoista EKR:n 31. joulukuuta 2025 päättyneen varainhoitovuoden tileissä hyväksyttyjä menoja, on 10,5 prosenttia. Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien virheiden vaikutukset varainhoitovuoden hyväksyttyihin menoihin ovat edellä sanotun perusteella sekä olennaisia että laajalle ulottuvia.

Tarkastuksen kannalta keskeiset seikat

VII. Tarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka tilintarkastustuomioistuimen ammatillisen harkinnan mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan varainhoitovuoden tilinpäätöksen tarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tarkastuksessa sekä tilintarkastustuomioistuimen laatiessa siitä annettavaa lausuntoa, eikä tilintarkastustuomioistuin anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Menojäämät

VIII. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti tilinpäätöksessä esitettyjä menojäämiä, joiden määrät perustuivat pitkälti arvioihin. Komissio arvioi vuoden 2025 lopussa, että ilmoittamatta on vielä 3 195 miljoonaa euroa edunsaajille aiheutuneita tukikelpoisia menoja (vuoden 2024 lopussa: 3 885 miljoonaa euroa).

IX. Tilintarkastustuomioistuin tutki, kuinka kyseiset menojäämien arviot oli laskettu. Lisäksi se tarkasti otoksen, johon sisältyi 20 yksittäistä ennakkomaksua ja 19 kirjattua mutta vielä tarkastamatonta laskua arvioidakseen riskiä siitä, että menojäämätiedot olisi esitetty virheellisesti. Tilintarkastustuomioistuin toteaa toimittamansa tarkastustyön perusteella, että lopulliseen tilinpäätökseen kirjatut menojäämät olivat oikeelliset.

Muut seikat

Muutos julkisia hankintoja koskevien virheiden kvantifiointimenetelmässä

X. Julkisiin hankintoihin liittyvien virheiden vaikutusten kvantifioimiseen on kuluvasta varainhoitovuodesta alkaen sovellettu uutta menetelmää. Päivitetty lähestymistapa vastaa menetelmää, jota komissio soveltaa yleiseen talousarvioon kuuluvien yhteistyössä hallinnoitavien meno-ohjelmien puitteissa. Tämän muutoksen arvioitu vaikutus esitetään vuosikertomuksen kohdassa 33.

Toimivan johdon (komissio) velvollisuudet

XI. Toimiva johto vastaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 310–325 artiklan ja yhdennentoista EKR:n varainhoitoasetuksen mukaisesti EKR:jen tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksyttyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta). Johdon vastuulla on sisäisen valvonnan suunnittelu, täytäntöönpano ja ylläpito. Valvonta kohdistuu tilinpäätöksen laatimiseen ja sillä varmistetaan, että tilinpäätöksessä esitetyissä tiedoissa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvia olennaisia virheellisyyksiä. Toimiva johto on viime kädessä vastuussa EKR:jen tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (sääntöjenmukaisuudesta).

XII. Kun toimiva johto laatii EKR:jen tilinpäätöstä, sen vastuulla on arvioida EKR:jen kykyä jatkaa toimintaansa. Johdon on tuotava tarvittaessa esiin relevantit seikat ja laadittava tilinpäätös toiminnan jatkuvuuden periaatteen pohjalta, paitsi jos se aikoo lopettaa rahastot tai lakkauttaa niiden toiminnan tai sillä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

XIII. Toimivan johdon vastuulla on valvoa EKR:jen tilinpäätösraportointia.

Tarkastajan velvollisuudet EKR:jen tilinpäätöksen ja sen perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä

XIV. Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, onko EKR:jen tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset, ja antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tarkastuslausuma tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kohtuullisella varmuudella tarkoitetaan korkeaa varmuustasoa. Kohtuullinen varmuus ei kuitenkaan ole tae siitä, että tarkastuksessa havaitaan kaikki olennaiset virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset. Virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset voivat johtua petoksista tai virheistä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita EKR:jen tilinpäätöksen perusteella tehdään.

XV. Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa jäsenvaltioiden kaikki rahoitusosuudet ja muunlaisista tulotapahtumista poimitun otoksen.

XVI. Menojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa maksut, kun menot ovat aiheutuneet ja ne on kirjattu ja hyväksytty. Tarkastus kattaa (ennakkomaksuja lukuun ottamatta) kaiken tyyppiset maksut siinä vaiheessa, kun maksu on suoritettu. Ennakkomaksut tarkastetaan, kun varojen saaja on esittänyt evidenssiä siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti ja toimielin tai muu elin on hyväksynyt evidenssin ennakkomaksun tilinpidollisen selvittämisen yhteydessä, mikä saattaa tapahtua vasta myöhempänä varainhoitovuonna.

XVII. Tilintarkastustuomioistuin käyttää ammatillista harkintaa ja säilyttää ammatillisen skeptisyyden koko tarkastuksen ajan. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on myös

— määritellä ja arvioida, kuinka suuri on riski, että petoksista tai virheistä johtuen EKR:n tilinpäätökseen sisältyy olennaisia virheellisyyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta EKR:n lainsäädäntökehyksen vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin ottaa kyseiset riskit huomioon tarkastustoimenpiteidensä suunnittelussa ja toteuttamisessa ja hankkii lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä. Petoksesta johtuva olennainen virheellisyys tai sääntöjen noudattamatta jättäminen on vaikeampi havaita kuin vastaava virheestä johtuva tilanne, sillä petokseen voi liittyä epärehellistä yhteistoimintaa, väärennöksiä, tahallista tietojen poisjättämistä, väärien tietojen antamista tai sisäisen valvonnan sivuuttamista. Siksi riski, että petoksesta johtuva virheellisyys tai sääntöjen noudattamatta jättäminen jää havaitsematta, on suurempi.

— saada käsitys tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta olosuhteisiin nähden asianmukaisten tarkastustoimenpiteiden suunnittelua varten, mutta ei siinä tarkoituksessa, että annettaisiin lausunto sisäisen valvonnan vaikuttavuudesta.

— arvioida toimivan johdon soveltamien tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuutta ja toimivan johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden ja niihin liittyvien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

— tehdä johtopäätös siitä, onko toimiva johto soveltanut asianmukaisesti toiminnan jatkuvuuteen perustuvaa kirjanpitokäsittelyä, ja tehdä hankitun tarkastusevidenssin perusteella johtopäätös siitä, liittyykö sellaisiin tapahtumiin tai olosuhteisiin olennaista epävarmuutta, jotka saattavat antaa merkittävää aihetta epäillä EKR:jen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos tilintarkastustuomioistuin toteaa, että olennaista epävarmuutta on havaittavissa, sen on kiinnitettävä kertomuksessaan lukijan huomio asianomaisiin EKR:jen tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai annettava mukautettu lausunto, jos tiedot ovat puutteellisia. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökset perustuvat tilintarkastusevidenssiin, joka on saatu tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen laatimisajankohtaan mennessä. Tulevaisuuden tapahtumat tai olosuhteet saattavat kuitenkin johtaa siihen, että EKR:t eivät pysty jatkamaan toimintaansa.

— arvioida vuotuisen tilinpäätöksen yleinen esittämistapa, rakenne, sisältö ja liitetiedot sekä se, kuvastaako tilinpäätös oikeellisesti sen perustana olevia toimia ja tapahtumia.

XVIII. Tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa toimivalle johdolle muun muassa tarkastuksen suunnitellun laajuuden ja ajoituksen sekä merkittävät tarkastushavainnot, mukaan lukien mahdolliset havaitut merkittävät sisäisen valvonnan puutteet.

XIX. Tilintarkastustuomioistuin määrittää komission kanssa keskustelluista seikoista ne, jotka ovat olleet merkittävimpiä EKR:jen tilinpäätöksen tarkastuksessa ja siten tarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja kohteena olevana varainhoitovuonna. Tilintarkastustuomioistuin kuvaa kyseisiä seikkoja kertomuksessaan, ellei säädös tai määräys estä asianomaisten tietojen julkistamista, tai jos – erittäin harvinaisissa olosuhteissa – tilintarkastustuomioistuin toteaa, että asianomaista seikkaa ei ole syytä julkaista kertomuksessa, koska julkaisemisesta aiheutuvien kielteisten seurausten voitaisiin kohtuudella olettaa olevan suurempia kuin tietojen julkaisemisesta yleisen edun kannalta saatava hyöty.

2. heinäkuuta 2026

Tony MURPHY

presidentti

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

12, Rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg